

Il-Festi tal-Patruni qaddisin taghna

Christopher Bartolo

Sagristan

Nistghu nghidu li resqin bil-mod il-mod lejn itmiem ta' l-istagun tal-festi. Barra l-festa tal-paroċċa taghna, li tfakkarna fit-twelid tal-Verġni Marija – li tkun iċċelebrata fi tliet paroċċi ohra, dawk ta' l-Isla, tan-Naxxar u tax-Xaghra f'Ghawdex – ikun baqa' biss il-festa tal-Madonna tal-Grazzja ġewwa Haż-Żabbar u l-festa ddedikata lil San Leonardu li ssir 'Hal Kirkop.

Fuq il-festi, hemm min jifhimha mod u hemm min jifhimha mod iehor. Issib min ghandu opinjonijiet differenti fuq il-festi. Hemm min jghid li huma sbieh u huwa żmien tajjeb li fih jista' jsir hafna ġid u li ghandna nkomplu ntejbuhom u nsebbhuhom u hemm min jghid l-oppoist. Tajjeb li wiehed jirrifletti ftit fuq xi mistoqsijiet li hafna nies isaqsu rigward il-festi, bhal:

- Ghadhom żmienhom il-festi?
- In-nies ghadhom iriduhom il-festi?
- X'ġid qeghdin ihallu l-festi?

Huma mistoqsijiet li tajjeb wiehed jahseb ftit fuqhom u jaghti kashom u ta' x'qeghdin jahsbu n-nies, speċjalment fiċ-ċirkustanzi tal-lum. Bhalha sagristan, jien ghandi esperjenza ta' 31 sena nahdem

u naghti s-servizz tiegħi fil-knisja. Ta' kull sena, jien nattendi u nseqwi l-funzjonijiet li jsiru fil-knisja matul il-ġranet tal-festa. Anke nattendi għal hafna mill-attivitajiet li jsiru barra mill-knisja.

Niftakar sewwa l-festi mill-1976 'l hawn, u nista' nghid li l-esperjenzi ta' dawn il-festi kienu pożittivi hafna. Fl-1976, il-festa tar-rahall kienet diġà sabieha u organizzata tajjeb, kemm bhala funzjonijiet fil-knisja, kif ukoll fejn jidhlu attivitajiet ta' barra. Dak iż-żmien, il-Kappillan dun Ġużepp Schembri, minn xhur qabel, kien jiehu hsieb jistieden l-aqwa predikaturi, kemm ghan-noveni kif ukoll għall-panigierku. Imbagħad ma nistax ma nsemmix il-mużika sagra tal-kompożituri Ferdinando u ibnu Ġużeppi Camilleri bil-vuċijiet tat-tenuri, tal-baritoni u tal-baxxi. Din il-mużika kienet tkompli żżid is-solennità li titlob festa titulari. L-attendenza kienet tkun numeruża ferm f'dak iż-żmien u l-komunità tal-paroċċa kienet tkun ferhana u sodisfatta bil-festi li jkunu saru.

Il-festi esterni, fl-antik, kienu jkunu mifruxa fuq tliet ijiem biss. Iż-żewġ baned taghna kienu jkunu ferm attivi matul dawn il-ġranet bid-daqq ta' marċi brijużi matul it-toroq tar-rahall. Imbagħad, lejliet u nhar il-festa kienu jsemmgħulna dawk l-innijiet tant eghżież għalina l-Mellehin.

Il-festi Maltin illum żdiedu u ssahhew mhux hażin. F'dawn iż-żminijiet, tara hafna nies minn postijiet differenti jmorru fl-ibliet u fl-irhula taghna għall-festi li jkunu qeghdin jiġu iċċelebrati hemmhekk. B'xorti tajba, il-Maltin ma jfittxux biss id-divertiment tal-festi esterni, iżda jattendu wkoll għall-attivitajiet li jsiru fil-knisja wkoll. Barra minn hekk, illum hafna minn dawn il-festi qeghdin ikunu

trasmessi dirett fuq l-istazzjonijiet Maltin tat-televiżjoni. Minn dawn it-trasmissjonijiet, nistghu naraw kemm iż-żgħażaġh Maltin ghadhom jahdmu u jiehdu sehem attiv hafna f'dawn il-festi. Huwa ċar li l-festi tal-Patruni Qaddisin ghadhom u ser jibqgħu għall-qalb il-ġens Malti. In-nies ghadhom ifittxuhom il-festi u għalhekk wiehed jista' jgħid li l-festi għad baqa' żmienhom.

Għall-mistoqsija jekk in-nies ghadhomx iriduhom il-festi, wiehed jista' jwieġeb li mill-hafna preparazzjonijiet li jagħmlu n-nies malajr tirrealizza kemm heġġa jkollhom biex jiċċelebraw il-festa tar-rahall b'mod xieraq. Hafna nies tarahom jghinu fl-armar fil-knisja u ohrajn jghinu fl-armar tal-pjazez u t-toroq. Ma jonqsux il-preparazzjonijiet li jsiru fid-djar, fosthom l-ikla tradizzjonali ta' nhar il-festa f'nofs-in-nhar. Niftakar lill ommi Mikelina, għall-festa tal-Vitorja, kienet tixtri dulliegha kbira biex titqassam bejn huti kollha.

Imma fuq kollox, dawn il-festi qeghdin ihallu xi ġid spiritwali? Bla tlaqliq ta' xejn, il-festi tagħna, minkejja

xi problemi 'l hawn u 'l hemm li jistgħu johlqu, qeghdin ihallu hafna ġid. Il-Kappillani, flimkien mal-Kunsilli Parrokkjali u hafna kummissjonijiet ohra, jahdmu kemm jifilhu sabiex jippreparaw programm ta' attivitajiet reliġjużi li kemm jista' jkun jolqtu lil kull sezzjoni tal-poplu.

Matul il-ġranet tal-festa tara hafna nies jersqu lejn is-sagrament tar-Rikonciltazzjoni – is-sagrament tant sabih tal-Qrar, kif ukoll hafna nies jersqu għat-Tqarbin. Fil-quddies li ssir fil-jum iddedikat għall-anzjani, l-anzjani jiġu mistiedna biex jiltaqgħu ma' anzjani ohra tal-parroċċa sabiex jkunu preżenti u jgawdu ftit il-festa u fl-istess hin jirċevu s-Sagrament tal-Grizma tal-morda, li jgħinhom spiritwalment.

Daż-żmien, dahlet drawwa ferm sabieha, li matul il-ġranet tal-festa, kull komunità – inkluża tagħna – tiġbor donazzjonijiet li mbagħad jingħataw lil xi istitut jew lil xi familji tal-post, li jkunu fil-bżonn. Bhalma jiġri fi żmien il-Milied, għall-okkażjoni tal-festa, hafna familji jingħabru u jiltaqgħu sabiex jiċċelebraw il-festa flimkien.

Ohrajn jiehdu l-okkażjoni tal-festa sabiex jergħu jingħaqdu wara li jkunu għamlu xi żmien mifrudin minhabba xi tilwim jew xi differenzi ohra. Għal hafna emigranti, il-festa hija okkażjoni sabiha sabiex jiġu jżuru lil qrabathom f'Malta. Jalla dawn il-mumentanti ta' manifestazzjoni jkomplu jsaħhuna u jagħmluna iktar insara kif dejjem għamlu l-Qaddisin Patruni tagħna, sabiex xi darba, ahna wkoll ningħaqdu magħhom fil-glorja tal-Ġenna.

Nagħlaq billi niringrazzja lill-President, is-sur Joseph Bartolo u l-Kumitat tas-Socjetà Mużikali "Imperial" ta' l-istedina li reggħu għamluli sabiex nikteb dan l-artiklu fil-ktejjeb ta' tifikira li tant ikun apprezzat mill-komunità Mellihija u anke mill-emigranti Mellehin.

Il-festa t-tajba lil kulhadd.

